

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 15C/2/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2516200007
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Ivan
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2018:2516200007.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudcom JUDr. Jaroslavom Ivanom v spore žalobcu: PAVLIX, s.r.o., so sídlom Galvaniho 41, 821 04 Bratislava, IČO: 45 493 146, zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Peter Peružek, s.r.o., so sídlom Hollého 20, 920 01 Hlohovec, IČO: 47 256 371 proti žalovanej: U.. W. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. Č.. X, XXX XX I., zastúpenej: JUDr. Danielom Kostolanským, advokátom so sídlom Štúrova 4, 921 01 Piešťany (ako zástupca advokáta JUDr. Alexandra Kostolanského počas obdobia pozastavenia jeho výkonu advokácie), o určenie zániku záložného práva, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 04.01.2016, doplnenou dňa 17.08.2016, domáhal určenia, že záložné právo vyplývajúce z Kúpnej zmluvy a Zmluvy o zriadení záložného práva uzavretej dňa 31.05.2005, ktorej predmetom je záloh: nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Z., katastrálnym odborom, v kat. území Z., okres Z., obec Z. a to pozemok s parcelným číslom XXXX/X, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria výmera: 605 m², parcela registra „T.“ evidovaná na katastrálnej mape a stavba - rodinný dom so súpisným číslom XXXX postavený na pozemku s parc. č. XXXX/X, zaniklo.

2. Žaloba zo dňa 04.01.2016 bola odôvodnená tým, že žalobca nadobudol predmetné nehnuteľnosti aj so záložným právom, pričom by malo ísť o záložné právo, ktoré zabezpečovalo zaplatenie kúpnej ceny za prevádzané nehnuteľnosti. Tieto nehnuteľnosti nadobudol od žalovanej obchodná spoločnosť Z., S..X..F.. Uvedená spoločnosť zaplatila časť kúpnej ceny žalovanej vo výške 1.000.000,- Sk a zvyšok kúpnej ceny vo výške 4.500.000,- Sk bol zabezpečený záložným právom. Podľa informácií od tejto spoločnosti má žalobca vedomosť, že došlo k zaplateniu kúpnej ceny. Pre prípad nepravdivosti o zaplatení kúpnej ceny uplatnil žalobca námietku premlčania vo vzťahu k záložnému právu, s tým, že pohľadávka sa stala celá splatná dňa 30.06.2006, kedy malo dôjsť k úplnému zaplateniu kúpnej ceny. Pohľadávka nebola uplatnená voči spoločnosti POPO s.r.o. a ani priznaná v súdnom konaní, z čoho možno vyvodit', že trojročná premlčacia doba uplynula dňom 30.06.2009 a táto pohľadávka je už v súčasnej dobe premlčaná. Svoju žalobu právne odôvodnil ustanovením § 100 ods. 2 a § 101 Občianskeho zákonníka. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. odôvodnil tým, že žalovaná, hoci záložné právo viaznuce na predmetných nehnuteľnostiach v prospech nej zaniklo, jej zánik neuznala.

3. Žalobca sa súčasne domáhal nariadenia predbežného opatrenia spočívajúceho v zákaze žalovanej nakladania s predmetnými nehnuteľnosťami formou výkonu záložného práva v zmysle zmluvy zo dňa

31.5.2005 a aby ich nepredala na dražbe podľa zákona č. 527/2002 Z.z. Uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 23Co/168/2016 - 51 zo dňa 11.4.2016 bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý.

4. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila písomným podaním zo dňa 14.02.2017 (č.l. 70 spisu), pričom poukázala na to, že Okresný súd Piešťany rozsudkom zo dňa 29.11.2012 č.k. 7C/275/2008 - 175 uložil tam žalovanej spoločnosti POPO s.r.o. povinnosť zaplatiť U.. W. S. sumu 43.152,- € s príslušenstvom predstavujúcu nesplatenú časť kúpnej ceny (zo sumy 2.500.000,-Sk nezaplatená časť 1.300.000,-Sk) vyplývajúcej z predmetnej kúpnej zmluvy so zriadením záložného práva. Podľa žalovanej záložné právo zabezpečujúce túto pohľadávku aj naďalej trvá, nakoľko trvá samotná pohľadávka. Skutočnosť, že žalobca sa snaží zabrániť výkonu záložného práva dokazuje aj zriadenie vecného bremena - práva doživotného užívania v dome s.č. XXXX. Žalobu žiadala preto zamietnuť.

5. Písomným podaním zo dňa 25.09.2017 (č.l. 164 spisu) zástupca žalobcu navrhol kvalitatívnu zmenu žaloby v zmysle ustanovenia § 140 ods. 2 CSP. Žalobca v podaní uviedol, že spoločnosť POPO, s.r.o. zaplatila žalovanej 4.200.000,- Sk. Žalovaná si uplatnila nezaplatenú sumu 43.125,- eur (1.300.000,- Sk) v súdnom konaní sp. zn. 7C/275/2008, v ktorom súd priznal žalovanej sumu 43.152,- eur rozsudkom č.k. 7C/275/2008-175 zo dňa 29.11.2012. Na spoločnosť POPO, s.r.o. bol dňa 26.02.2013 vyhlásený konkurz Okresným súdom Trnava č.k. 25K/26/2012. Žalovaná prihlásila svoju pohľadávku do konkurzného konania úpadcu po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty. Vzhľadom k tomu, že žalovaná neprihlásila v základnej prihlasovacej lehote svoju zabezpečenú pohľadávku táto zanikla a takto zaniklo aj predmetné záložné právo. Naliehavý právny záujem žalobcu odôvodnil tým, že žalovaná, hoci záložné právo viazuje na predmetných nehnuteľnostiach v prospech žalovanej zaniklo, jej zánik neuznala. Zástupca žalobcu ďalej uviedol, že okamihom zániku hlavného záväzku dochádza aj k zániku záložného práva, ktoré bolo zriadené na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa z hlavného záväzkového vzťahu. Zánikom zabezpečenej pohľadávky zaniklo aj záložné právo viazuje na predmetných nehnuteľnostiach v prospech záložného veriteľa, teda žalovanej. Z rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 7C/275/2008-175 zo dňa 29.11.2012 vyplynulo, že spoločnosť POPO, s.r.o. predala časť podniku vrátane nehnuteľnosti, na ktorej viazlo záložné právo, ktoré je predmetom tohto konania, na spoločnosť POPO SLOVAKIA, a.s., teraz so sídlom Pánska niva 1, 921 01 Hlohovec, IČO: 36 290 378, pričom na uvedenú spoločnosť bol vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 25K/35/2014 zo dňa 01.06.2015. V predmetnom konkurznom konaní si žalovaná svoju pohľadávku neuplatnila a ani sa neprihlásila v základnej prihlasovacej lehote. Na základe vyššie uvedené žalobca žiadal, aby súd rozhodol tak, ako bolo uvedené už v podaní zo dňa 04.01.2016.

6. Okresný súd Piešťany uznesením zo dňa 26.3.2018 pod sp. zn. 15C/2/2016, ECLI:SK:OSPN:2018:2516200007.4 pripustil zmenu žaloby zo dňa 04.01.2016 (doplnenú podaním zo dňa 17.08.2016) v týchto podstatných skutočnostiach: „Žalovaná prihlásila do konkurzného konania úpadcu POPO, s.r.o., so sídlom Rázusova 73, 920 02 Hlohovec, IČO: 36 222 119 svoju pohľadávku vo výške 50.788,32 eur, ktorá však bola prihlásená po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty. Nakoľko uvedená pohľadávka žalovanej bola zabezpečená záložným právom a podľa ustanovenia § 28 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii je upravené, že ak ide o zabezpečenú pohľadávku, v prihláške doručenej správcovi sa musí riadne a včas uplatniť aj zabezpečovacie právo, a to v základnej prihlasovacej lehote 45 dní od vyhlásenia konkurzu, inak zanikne. Vzhľadom k tomu, že žalovaná neprihlásila v základnej prihlasovacej lehote svoju zabezpečenú pohľadávku táto zanikla a takto teda zaniklo aj predmetné záložné právo. Z rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 7C/275/2008-175 zo dňa 29.11.2012 vyplynulo, že spoločnosť POPO, s.r.o. predala časť podniku vrátane nehnuteľnosti, na ktorej viazlo záložné právo, ktoré je predmetom tohto konania, na spoločnosť POPO SLOVAKIA, a.s., teraz so sídlom Pánska niva 1, 921 01 Hlohovec, IČO: 36 290 378, pričom na uvedenú spoločnosť bol vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 25K/35/2014 zo dňa 01.06.2015. V predmetnom konkurznom konaní si žalovaná svoju pohľadávku neuplatnila a ani sa neprihlásila v základnej prihlasovacej lehote.“ Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.05.2018.

7. Vo zvyšných písomných podaniach zo dňa 3.7.2017 (č.l. 123), zo dňa 4.8.2017 (č.l. 150) a zo dňa 6.9.2017 (č.l. 156) sa strany sporu pridržiavali (poukazovali na ne) svojich doterajších písomných vyjadrení. Písomným podaním zo dňa 23.04.2018 sa vyjadrila žalovaná, s tým, že uviedla časovú chronológiu relevantných skutočností pre spor. Vzhľadom na právne posúdenie sporu súd nepovažoval

za potrebné uvádzať obsah tohto podania, keďže bolo v prvom rade potrebné zo strany žalobcu osvedčiť naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

8. Zo spisu Okresného súdu Piešťany vedeného pod spisovou značkou: 7C/43/2017 súd v priebehu konania zistil, že dňa 19.12.2017 bola na tunajší súd podaná žaloba o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, žalobcom je spoločnosť: PAVLIX, s.r.o., so sídlom Galvaniho 41, 821 04 Bratislava, IČO: 45 493 146 (pozn. súdu - totožný žalobca ako v tomto konaní), žalovanou je v 1. rade: U.. W. S., nar. XX.XX.XXXX (ako navrhovateľ dražby), žalovaným v 2.rade: Faross, s.r.o., IČO: 46 867 422 (ako dražobník) a žalovaným v 3.rade: U.. A. Q., nar. XX.XX.XXXX (ako vydražiteľ), s tým, že k dražbe došlo dňa 16.10.2017 a predmetom dražby boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX , ktoré sú predmetom záložného práva, ktorého určenie zániku je predmetom tohto konania sp. zn. 15C/2/2016. Žaloba o určenie neplatnosti dražby bola odôvodnená aj zánikom záložného práva (pozn. súdu - totožne ako v tomto spore), nakoľko v predmetnom konkurznom konaní si žalovaná svoju pohľadávku neuplatnila a ani sa neprihlásila v základnej prihlasovacej lehote.

9. Súd nariadil na prejednanie vecí samej pojednávanie, pričom po vyvolaní vecí zistil, že sa na pojednávanie dostavili strany sporu, resp. ich zástupcovia. Súd pred otvorením pojednávania zisťoval, či žalujúca strana trvá na podanej žalobe, a to aj vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu na tunajšom súde pod sp. zn. 7C/43/2017, ktorého predmetom je určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, načo zástupca žalobcu uviedol, že na podanej žalobe trvajú.

10. Následne bolo zo strany súdu uvedené, že zo spisu vyplýva, že medzičasom došlo k zmene okolností, ktoré môžu mať vplyv na existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, že záložné právo vyplývajúce z Kúpnej zmluvy a zo Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 31.05.2005 zaniklo, a to s prihliadnutím na uvedené konanie 7C/43/2017. Zástupca žalobcu nato uviedol, že záložné právo zaniklo z toho dôvodu, že samotná pohľadávka žalovanej, zabezpečená týmto záložným právom, zanikla z dôvodu, že nebola uplatnená v riadnej 45 - dňovej lehote od vyhlásenia konkurzu. Čo sa týka konania vedeného pod sp. zn. 7C/43/2017, zástupca žalobcu uviedol, že žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby vykonanej dňa 16.10.2017 odôvodňuje jednak totožným dôvodom ako v tomto konaní ako i z dôvodu, že ocenenie nehnuteľností je v zjavnom rozpore so všeobecnými právnymi predpismi, ktoré upravujú cenu nehnuteľností. Zástupca žalobcu bol vyzvaný, aby osvedčil naliehavý právny záujem na podanej žalobe, s tým, že je povinnosťou súdu skúmať v každom štádiu konania existenciu naliehavého právneho záujmu. Zástupca žalobcu poukázal na obsah doplnenia žaloby zo dňa 17.08.2016 na strane 3 (pozn. súdu . - k tomu viď. strana 86 spisu). Na otázku súdu ako sa zmení právne postavenie strán sporu v prípade vyhovenia žalobe v tomto konaní, zástupca žalobcu uviedol, že právne postavenie sa zmení podstatným spôsobom, nakoľko v prípade vyhovenia tejto žalobe súd v konaní sp. zn. 7C/43/2017 už nebude musieť ako predbežnú otázku skúmať existenciu záložného práva, na podklade ktorého bola vykonaná dobrovoľná dražba. V konaní sp. zn. 7C/43/2017 bude však potrebné pokračovať, pretože žalovaným nie je len záložný veriteľ, ale aj dražobná spoločnosť a vydražiteľ. Zástupca žalovanej uviedol, že v tomto konaní sa žalobca domáha určenia zániku záložného práva, ktoré podľa ich názoru vykonaním dobrovoľnej dražby zaniklo, teda stalo sa nespôsobilým predmetom sporu, a teda nie je tu naliehavý právny záujem na takomto určení. Navyše v konaní 7C/43/2017 sa súd bude musieť ako predbežnou otázkou zaoberať tou skutočnosťou, či došlo alebo nedošlo k zániku záložného práva, na základe skutočností tvrdených žalujúcou stranou.

11. Súd po zistení negatívnych stanovísk sporných strán k vyriešeniu ich sporu zmierom otvoril pojednávanie (§ 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“). Zástupca žalobcu uviedol, že sa pridrižiava podanej žaloby ako jej doplnenia zo dňa 17.08.2016. Uviedol, že záložné právo zaniklo, samotná pohľadávka nebola žalovanou riadne a včas prihlásená do konkurzného konania OS Trnava sp. zn. 25K/26/2012. Samotná dražba, ktorej podkladom bolo sporné záložné právo prebehla dňa 16.10.2017. Zástupca žalovanej uviedol, že sa pridrižiava doterajších písomných vyjadrení, s tým, že vo vzťahu k argumentácii žalujúcej strany, keď žalobu odôvodňuje skutočnosťami poukazom na § 28 ods. 4 zák. č. 7/2005 Z.z., je potrebné vo vzťahu k naliehavému právnemu záujmu na požadovanom určení uviesť, že bližšie uvedený zákon č. 7/2005 je zákonom lex specialis, ktorý upravuje právne vzťahy medzi úpadcom ako dlžníkom a veriteľom, s tým, že prípadné spory v tomto vzťahu je potrebné riešiť v incidenčnom konaní a nie pred všeobecným súdom. Má názor, že žalobca, na ktorého bolo záložné právo ako vecné právo zmluvne prevedené sa preto nemôže v tomto konaní domáhať určenia jeho zániku s poukazom na zák. č. 7/2005 Z.z. Zástupca žalovanej potvrdil, že dražba na podklade záložného práva

vyplývajúceho zo Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 31.05.2005 sa uskutočnila dňa 16.10.2017, táto dražba bola úspešná.

12. Súd následne určil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, s tým, že za nesporné možno považovať uskutočnenie dražby dňa 16.10.2017, ktorej právnym podkladom bolo záložné právo vyplývajúce zo Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 31.05.2005, táto dražba bola úspešná s konkrétnym vydražiteľom. Súd taktiež uviedol, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná, s tým, že vykoná dokazovanie len v rozsahu oboznámenia sa s obsahom žaloby vo veci 7C/43/2017, vo zvyšnej časti sa v danom štádiu javí súdu vykonanie dokazovania za neúčelné, nevhodné, vzhľadom na právne posúdenie súdu, súd preto vo zvyšnom rozsahu dokazovanie nevykoná. Súd tiež uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci (§ 181 ods. 2 CSP), t.j. že predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je osvedčenie existencie naliehavého právneho záujmu ako procesnej podmienky určovacej žaloby, ktorú je súd povinný skúmať v každom štádiu konania s tým, že povinnosť osvedčiť naliehavý právny záujem zaťažuje žalujúcu stranu, ktorá musí osvedčiť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý spor medzi stranami rieši a vytvára pevný základ pre usporiadanie tohto vzťahu. V prípade neosvedčenia naliehavého právneho záujmu je prvoradou povinnosťou súdu žalobu zamietnuť, bez toho, aby sa zaoberal meritom veci. Určovacie žaloby sú preventívneho charakteru, ich podstata, ich použitie je dôvodné za situácie keď ešte nedošlo k porušeniu subjektívneho práva subjektu právneho vzťahu.

13. Súd vykonal dokazovanie listinou, a to obsah žaloby zo dňa 15.12.2017 zo spisu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 7C/43/2017 (č.l. 181 spisu) a zistil z nej tento skutkový stav veci:

14. Dňa 19.12.2017 bola na tunajší súd podaná žaloba o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby zo dňa 16.10.2017, kde žalobcom je spoločnosť: PAVLIX, s.r.o., so sídlom Galvaniho 41, 821 04 Bratislava, IČO: 45 493 146 (pozn. súdu - totožný žalobca ako v tomto konaní), žalovanou je v 1. rade: U.. W. S., nar. XX.XX.XXXX (ako navrhovateľ dražby), žalovaným v 2.rade: Faross, s.r.o., IČO: 46 867 422 (ako dražobník) a žalovaným v 3.rade: U.. A. Q., nar. XX.XX.XXXX (ako vydražiteľ), s tým, že k dobrovoľnej dražbe došlo dňa 16.10.2017 a predmetom dražby boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX (a to pozemok s parcelným číslom XXXX/X, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria výmera: 605 m², parcela registra „T.“ evidovaná na katastrálnej mape a stavba - rodinný dom so súpisným číslom XXXX postavený na pozemku s parc. č. XXXX/X), ktoré sú predmetom záložného práva, ktorého určenie zániku je predmetom tohto konania vedeného pod sp. zn. 15C/2/2016. Žaloba o určenie neplatnosti dražby bola odôvodnená aj zánikom záložného práva (pozn. súdu - totožne ako v tomto spore), nakoľko v predmetnom konkurznom konaní si žalovaná svoju pohľadávku neuplatnila a ani sa neprihlásila v základnej prihlasovacej lehote. Konanie vo veci 7C/43/2017 nebolo ku dňu vyhlásenia rozsudku vo veci 15C/2/2016 skončené, ani rozhodnuté vo veci samej.

15. Podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30.06.2016 (ďalej len „OSP“), návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

16. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

17. Podľa § 470 ods. 2 prvá veta CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

18. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

19. Nakoľko došlo v priebehu konania k zmene procesného predpisu vzťahujúceho sa k žalobe žalobcu (dňom 1.7.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok), právne účinky podanej žaloby v zmysle § 470 ods. 2 prvá veta CSP zostali pre toto konanie zachované. Tak ustanovenie § 80 písm. c) OSP ako i ustanovenie § 137 písm. c) CSP umožňovali podať žalobu a domáhať sa ňou určenia, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Súd v každom štádiu konania musí mať za doloženú existenciu takéhoto záujmu (skúma ho „ex off“), inak bez skúmania vecnej stránky žaloby, musí túto žalobu ako neprípustnú

zamietnuť. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši a tým odstraňuje neistotu vzťahu strán sporu alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 6. decembra 2012, sp. zn. 5 Cdo 31/2011).

20. Úspešne môže podať určovaciu žalobu (§ 80 písm. c/ OSP, resp. § 137 písm. c/ CSP) len ten, kto má na požadovanom určení naliehavý právny záujem, ktorý spočíva v tom, že právne postavenie žalobcu je bez tohto určenia ohrozené, alebo sa jeho právne postavenie stalo neistým. Naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení tkvie teda v tom, že práve takéto určenie podanou žalobou vyrieši všetky sporné právne otázky medzi stranami sporu, vytvorí tak pevný právny základ pre ich budúce právne vzťahy a svojimi dôsledkami vytvorí prekážku pre prípadné ďalšie určenia a predíde aj sporom o plnenia. Ak požadované určenie stav ohrozenia práva neodstráni, alebo nevytvorí efektívnu istotu v dotknutom právnom vzťahu, nebude podmienka naliehavého právneho záujmu naplnená. Vzhľadom na uvedené je teda zrejmé, že právny záujem žalobcu musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosť, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol rozsudkom o merite žaloby rozhodnúť. Rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania sa súd musí zaoberať otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe už po začatí konania, pričom naliehavý právny záujem na požadovanom určení musí byť daný aj v čase rozhodovania. Určovacia žaloba predpokladaná uvedeným ustanovením je preventívneho charakteru a má miesto jednak tam, kde možno pomocou nej eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistotu v právnom vzťahu a ak zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak, jednak v prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov. Tieto funkcie určovacej žaloby korešpondujú práve s podmienkou naliehavého právneho záujmu, ak nemožno v konkrétnom prípade očakávať, že ich určovacia žaloba bude plniť, nebude ani naliehavý právny záujem na takomto určení.

21. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť práve pre neexistenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, že záložné právo vyplývajúce z kúpnej zmluvy a zmluvy o zriadení záložného práva uzavretej dňa 31.05.2005, ktorej predmetom je záloh: nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Z., katastrálnym odborom, v kat. území Z., okres Z., obec Z. a to pozemok s parcelným číslom XXXX/X, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria výmera: 605 m², parcela registra „T. evidovaná na katastrálnej mape a stavba - rodinný dom so súpisným číslom XXXX postavený na pozemku s parc. č. XXXX/X, zaniklo.

22. Nakoľko sa jedná o určovaciu žalobu, bolo povinnosťou žalobcu v prvom rade osvedčiť naliehavý právny záujem na požadovanom určení zániku záložného práva, keďže naliehavý právny záujem v danom prípade nevyplýva z osobitného predpisu. Nakoľko medzičasom od podania žaloby (4.1.2016) do termínu pojednávania (21.8.2018) došlo k zmene okolností, ktoré majú vplyv na existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, že záložné právo zaniklo (s prihladením na konanie 7C/43/2017), keď medzičasom už došlo k výkonu sporného záložného práva formou dobrovoľnej dražby dňa 16.10.2017 (ktorej neplatnosti sa v konaní 7C/43/2017 žalobca domáha), súd sa opätovne zaoberal existenciou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (bližšie k tomu viď. bod 10. odôvodnenia tohto rozsudku). Žalujúca strana zotrvala na pôvodne uvedenom odôvodnení naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v žalobe, t.j. že žalovaná, hoci záložné právo viaznuce na predmetných nehnuteľnostiach v prospech nej zaniklo, jej zánik neuznala. Súd vo vzťahu k existencii naliehavého právneho záujmu na určení či tu právo je alebo nie je podporne poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 6.11.2007 sp. zn. 17Co/161/2007, z ktorého vyplýva právny názor, s ktorým sa spor prejednávajúci súd v plnom rozsahu stotožňuje, a to, že určovací návrh (resp. žaloba) nie je spravidla opodstatnený najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu

len predbežnej otázky k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo. Súd je tohto názoru, že za situácie, keď sa žalobca domáha určenia zániku záložného práva (15C/2/2016) a súčasne na podklade (titulom) tohto (žalobcom tvrdeného zániku) záložného práva bola vykonaná dobrovoľná dražba (vykonané sporné záložné právo), ktorej neplatnosti sa totožný subjekt (žalobca) domáha (7C/43/2017) práve z dôvodu zániku tohto záložného práva, naliehavý právny záujem na určení zániku záložného práva (15C/2/2016) podaním žaloby na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby titulom sporného záložného práva (7C/43/2017) odpadol, ďalej už neexistuje, a to z dôvodu, že v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby titulom výkonu sporného záložného práva (7C/43/2017) sa súd bude musieť ako predbežnou otázkou zaoberať práve existenciou, resp. neexistenciou (zánikom) sporného záložného práva, na podklade ktorého bola dražba vykonaná. Ak by aj súd vyhovel žalobe o určenie zániku záložného práva v tomto konaní (15C/2/2016), neznamenalo by to úplné vyriešenie spornosti daného právneho vzťahu medzi stranami sporu, resp. spornosti (záložného) práva, čoho vedomá si je aj žalujúca strana, ktorá uviedla, že aj v prípade vyhovenia žalobe v konaní 15C/2/2016 by muselo naďalej pokračovať konanie vo veci určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby pod sp. zn. 7C/43/2017. Za daného stavu, keď už došlo v výkone sporného záložného práva formou dobrovoľnej dražby (dňa 16.10.2017) možno stav (prípadného) poškodenia vlastníckeho práva žalobcu, resp. neistotu v jeho právnom postavení preto odstrániť len rozhodnutím súdu v konaní o určenie neplatnosti danej dobrovoľnej dražby (7C/43/2017). Určovacia žaloba o zániku záložného práva (ako preventívna žaloba) stratila za daného stavu svoju opodstatnenosť. Súd preto žalobu pre neexistenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení zamietol. Ak sa zamietla určovacia žaloba pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, je vylúčené súčasne sa zaoberať žalobou vo veci samej (k tomu pozri rozhodnutia NS SR sp. zn. 1 Cdo 26/07, 2 Cdo 231/07, 1 Cdo 91/2006).

23. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty (k tomu ÚS SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09).

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP) tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, nakoľko žalovaná je tou stranou sporu, ktorá mala plný úspech vo veci (§ 255 ods. 1 CSP), keďže žaloba žalobcu bola zamietnutá. Súd v zmysle § 262 ods. 1 CSP rozhodol len o nároku na náhradu trov konania, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Piešťany, v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Z každého podania musí byť zrejmé, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.